

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE****af 28. februar 2003****efter anmodning fra Finanstilsynet****om lovforslag til lov om finansiel virksomhed og et lovforslag til lov om realkreditlån og realkreditobligationer****(CON/2003/2)**

1. Den Europæiske Centralbank (ECB) modtog den 24. januar 2003 gennem Danmarks Nationalbank en anmodning fra Finanstilsynet, på vegne af Økonomi- og Erhvervsministeriet, om en udtalelse om et lovforslag til lov om finansiel virksomhed og et lovforslag til lov om realkredit og realkreditobligationer mv.
2. ECB's kompetence til at afgive udtalelser fremgår af artikel 105, stk. 4 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og Rådets beslutning 98/415/EF af 29. juni 1998 om de nationale myndigheders høring af Den Europæiske Centralbank om udkast til retsfor skrifter¹, jf. artikel 2, stk. 1, femte og sjette led, vedrørende betalingssystemer og de finansielle institutioners og finansielle markeders stabilitet, idet lovforslagene bl.a. indeholder bestemmelser om (i) udstedere af elektroniske penge, (ii) tilladelse til at drive finansiel virksomhed, (iii) god skik, (iv) ledelse og spekulationsforretninger, (v) videregivelse af fortrolige oplysninger, (vi) solvens, (vii) midlernes anbringelse og likviditet, og (viii) afdragsfrie lån op til 10 år til ejerboliger til helårsbrug og fritidshuse. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.
3. ECB blev i december 2000 og i februar 2002 anmodet om en udtalelse om lovforslag om finansiel virksomhed (CON/00/32) og (CON/2002/10). Formålet med disse lovforslag var en forenkling og større ensartethed i lovgivningen om finansiel virksomhed i Danmark. I begge tilfælde støttede ECB, at der på et senere tidspunkt skulle foretages en yderligere gennemgang af lovgivningen om finansiel virksomhed. Dette formål er nu bl.a. sigtet med de foreliggende lovforslag. ECB kan støtte, at de foreliggende lovforslag bidrager til en lovreform gennem yderligere harmonisering, sammenskrivning og omarbejdning af lovgivningen. De foreliggende lovforslag bidrager til harmonisering bl.a. ved forslag om en betydelig i antallet af finansielle love og regler. Således vil lov om banker og sparekasser m.v., lov om fondsbørsmæglerselskaber, lov om realkredit, lov om

¹ EFT L 189 af 3.7.1998, s. 42.

forsikringsvirksomhed, lov om udstedere af elektroniske penge og lov om sparevirksomheder alle blive ophævet.

4. Hovedparten af reglerne i lovforslaget til lov om finansiel virksomhed, som erstatter den bestående lov, udgøres af regler i den gældende lov og reglerne fra de seks ovennævnte ophævede love. Langt størstedelen af reglerne ændrer derfor ikke den nuværende retstilstand. Det bør bemærkes, at en række af reglerne, som er overført fra den bestående lovgivning, endnu ikke har været vurderet i forbindelse med den danske lovrevision. En yderligere harmonisering og ensartethed i disse regler bør overvejes. Lovforslagene foreslår væsentlige ændringer i forhold, som er af interesse for ECB, og som er behandlet nærmere nedenfor. Lovforslaget om realkredit og realkreditobligationer er også et led i den finansielle lovreform. Hovedparten af reglerne er overført fra realkreditloven, som ophæves ved lovforslaget. Den vigtigste ændring er forslaget om at tillade realkreditinstitutter at tilbyde ejere af ejerboliger og fritidshuse afdragsfrie lån i en periode op til 10 år (som det allerede er muligt for erhvervslåntagere).
5. I det omfang lovforslagene gennemfører direktiver, såsom Rådets direktiv 93/6/EØF af 15. Marts 1993 om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag² og Rådets direktiv 93/22/EØF af 10. maj 1993 om investeringsservice i forbindelse med værdipapirer³ er der ikke for de danske myndigheder en pligt til at høre ECB, således som det fremgår af artikel 2, stk.1 i Rådets beslutning 98/415/EF.
6. De gældende regler i lov om udstedere af elektroniske penge, som gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/46/EF af 18. september 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med sådan virksomhed⁴, er overført til kapitel 19 i lovforslaget til lov om finansiel virksomhed, jf. § 1, stk.8 i lovforslaget. Efter ECB's opfattelse bør § 1, stk.8 også henvise til kapitel 2 – Definitioner, da dette vil forhindre fortolkningsstvivl om, hvorvidt udstedere af elektroniske penge er omfattet af definitionen af kreditinstitutter i § 5 i lovforslaget, i overensstemmelse med artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 20. marts 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut⁵, ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/28/EF af 18. september 2000⁶. I henhold til definitionen i artikel 1, nr.1, litra b, forstås ved kreditinstitut, udover den traditionelle definition af kreditinstitutter i artikel 1, nr. 1, litra a, ”en udsteder af elektroniske penge som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/46/EF...”. Såvel ud fra hensynet til betalingssystemers smidige funktion og af pengepolitiske grunde arbejder ECB på, at opnå en overensstemmende definition af kreditinstitutter i hele Fællesskabet.

2 EFT L 141 af 11.6.1993, s. 1.

3 EFT L 141 af 11.6.1993, s. 27.

4 EFT L 275 af 27.10.2000, s. 39.

5 EFT L 126 af 26.5.2000, s. 1.

6 EFT L 275 af 27.10.2000, s. 37.

7. Hovedindholdet i reglerne om god skik (kapitel 6 i lovforslaget til lov om finansiel virksomhed viderefører de gældende regler, hvortil ECB gav udtryk for en positiv holdning i forbindelse med (CON/00/32) og (CON/2002/10). De nu foreslåede ændringer indebærer en yderligere forenkling af reglerne om god skik, idet det foreslås, at mere detaljerede regler for bestemte arter af finansielle virksomheder fremover sker i bekendtgørelsesform.

Reglerne om ledelse og spekulationsforretninger (kapitel 8 i lovforslaget) viderefører de gældende regler og fastlægger visse egnetheds- og hæderlighedskrav til ledelsesmedlemmer i finansielle institutioner. I denne forbindelse har ECB noteret sig § 350 i lovforslaget, hvorefter Finanstilsynet har hjemmel til at pålægge en finansiel virksomhed at afsætte en direktør, hvis den pågældende ikke længere kan bestride sine pligter. ECB kan tilslutte sig, at der på dette område gives Finanstilsynet en udvidet hjemmel, som sikrer overensstemmelse med internationale tilsynsstandarder og har positive følger for bevarelse af finansiel stabilitet og kriseledelse. ECB kan ligeledes tilslutte sig den måde, hvor der er foretaget ændringer af reglerne med hensyn til personkredsen og de finansielle aktiviteter, som er omfattet af forbudet mod spekulation, især i § 76 i lovforslaget. Efter ECB's opfattelse omfatter det gældende forbud alene personer, som indtager bestemte stillingskategorier, medens anvendelsesområdet i forslaget er rettet mod de faktiske opgaver, som de ansatte udfører. Forbudet bliver på den måde mere præcist rettet mod den type af risici, som reglerne tilsigter af sikre mod. Man ser ligeledes positivt på, at den gældende begrænsning i positioner i euro ophæves, og ikke længere er omfattet af forbudet mod spekulationsforretninger, henset til den danske fastkurspolitik mellem danske kroner og euro. Reglerne om indgreb i eller ophør af den finansielle virksomhed (kapitel 14 i lovforslaget) er i hovedsagen uændrede og fortsat i overensstemmelse med sekundær fællesskabsret. ECB bemærker, at § 203 nu udtrykkeligt bestemmer, at sammenlægninger eller overtagelser af udenlandske institutioner også kræver særlig godkendelse af Finanstilsynet, og kan støtte, at der med denne bestemmelse er skabt retlig klarhed.

8. Den vigtigste fornyelse i forslaget til lov om realkreditlån og realkreditobligationer (§ 4) er en liberalisering, som tillader realkreditinstitutter at tilbyde ejere af ejerboliger og fritidshuse muligheden for alene at betale renter og ingen afdrag i en periode op til 10 år (som det allerede er tilfældet for erhvervslåntagere). Hidtil har det ikke været tilladt for disse ejere at tilbagebetale realkreditlån langsommere, dvs. mindre betalinger end på et annuitetslån over 30 år. Det bemærkes, at:

- forslaget muliggør kun en langsommere tilbagebetalingsprofil, med en større del af tilbagebetalingen på udløbstidspunktet, og tillader ikke en forlængelse af den maksimale løbetid for realkreditlånet, som stadig er 30 år (dog 35 år ved tilsagn om særlig støtte), og
- den uændrede maksimumsgrænse for realkreditlånet i forhold til den værdien af den pantsatte ejendom skal overholdes gennem hele lånets løbetid, samt endvidere

- det såkaldte balance-princip sikrer, at realkreditinstitutterne vil skulle sikre sig mod en renterisiko som følge af ydelse af sådanne lån med en langsommere tilbagebetalingsprofil.

Det antages derfor, at forslaget, som giver danske ejere af fast ejendom visse finansieringsmuligheder, som allerede er til rådighed i andre EU lande, ikke i væsentlig grad ændrer risikoprofilen for realkreditinstitutter og de obligationer, som de udsteder. Efter ECB's antagelse påvirker forslaget derfor ikke danske realkreditobligationers opfyldelse af kravene i henhold til artikel 22, stk.4 i Rådets direktiv 85/611/EØF⁷. Opfyldelse af kravene i UCITS-direktivet betyder også, at ud fra et risikosynpunkt har forslaget ingen indflydelse på disse obligationer som underliggende sikkerhed for kreditter i Eurosystemet. Det er imidlertid klart, at nye egenskaber ved danske realkreditobligationer vil også skulle opfylde de øvrige opstillede kriterier i "Dokumentationsgrundlag for Eurosystemets pengepolitiske instrumenter og procedurer", der er tilføjet som bilag til Den Europæiske Centralbanks retningslinje af 7. Marts 2002 om ændring af retningslinje ECB/2000/7 om Eurosystemets pengepolitiske instrumenter og procedurer (ECB/2002/2)⁸, for at kunne være sikkerhed for Eurosystemets kreditter.

9. ECB erklærer, at man ikke vil have indvendinger mod, at de kompetente nationale myndigheder træffer beslutning om at gøre denne udtalelse offentlig tilgængelig. Denne udtalelse vil blive offentliggjort på ECB's websted seks måneder efter dens vedtagelse.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 28. februar 2003.

Formand for ECB

[Underskrift]

Willem F. DUISENBERG

⁷ Rådets direktiv 85/611/EØF af 20. december 1985 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter), EFT L 375 af 31.12.1985, s. 3.

⁸ EFT L 185 af 15.7.2002, s. 1.